

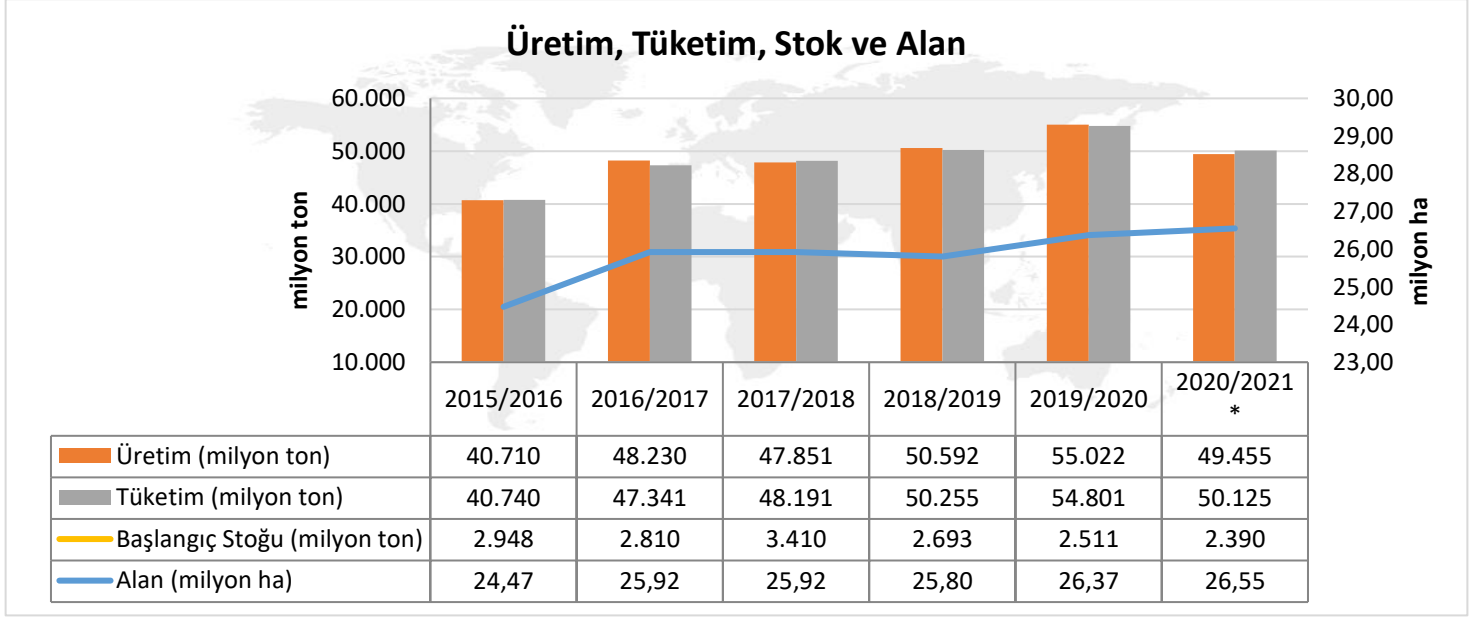

ÜRÜN MASALARI AYÇİÇEĞİ BÜLTENİ

SAYI: 13

ARALIK 2020

DÜNYADA AYÇİÇEĞİ

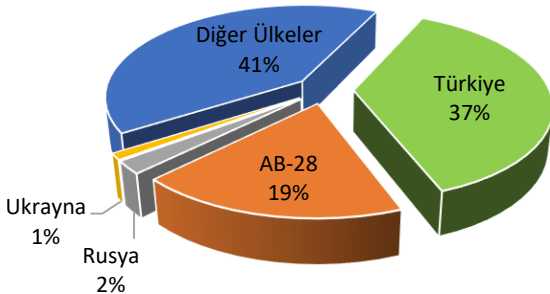

Kaynak: USDA, *öngörü

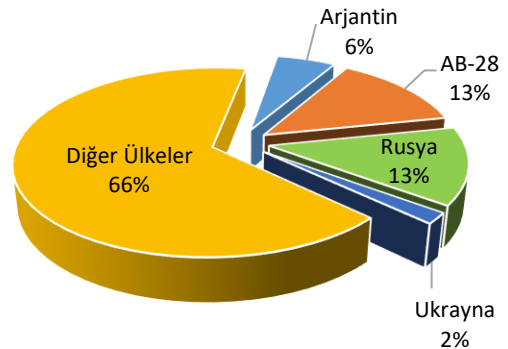
Ayçiçeği üretiminde dünyada söz sahibi olan Rusya, Ukrayna ve Moldova'da ekiliş alanlarındaki artışa rağmen çiçeklenme döneminde yaşanan kuraklık nedeniyle hasatlarla birlikte üretim miktarlarının ciddi anlamda düştüğü görülmektedir. Dünya genelinde üretim miktarının geçen seneye göre %10 azaldığı bu dönemde artan talebi karşılamak adına Rusya, Moldova ve Ukrayna'nın ayçiçeği tohumu yerine ham yağ satarak ihracatta daha fazla gelir elde etmek istemesi, ayçiçeği fiyatında hareketlenmelere neden olmuştur.

Gerek COVID-19 nedeniyle gıda tüketiminin artması gerekse kolza üretiminin azalmasından doğan kolza yağı açığı nedeniyle ayçiçek yağı kullanımını rekor seviyelere ulaştırmıştır.

Ayçiçeği İthalatı

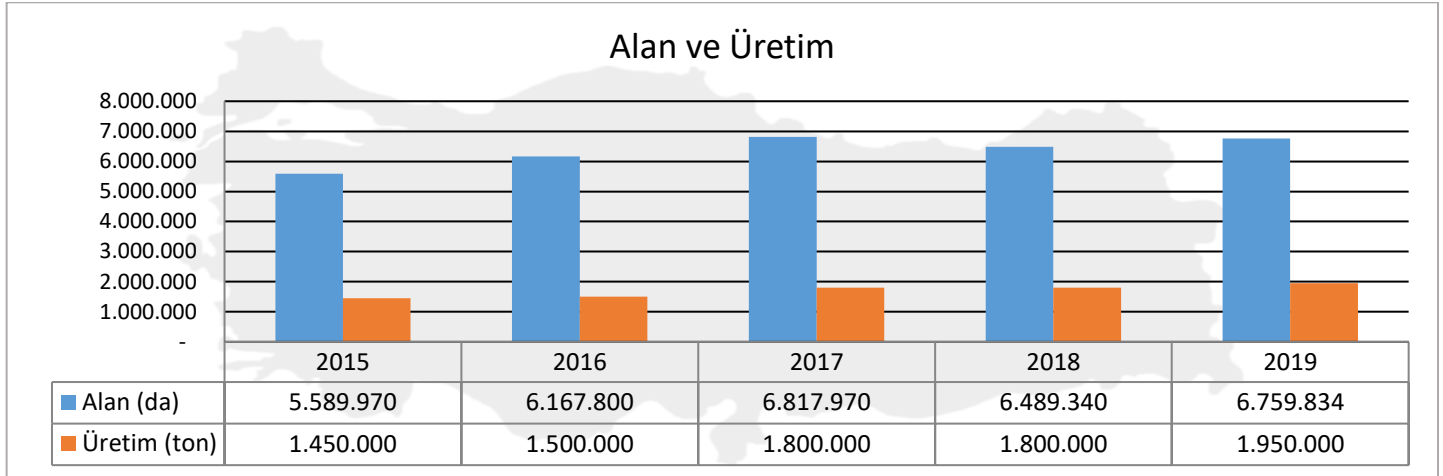
Ayçiçeği İhracatı

Kaynak: USDA, 2020/2021 üretim sezonu tahmini

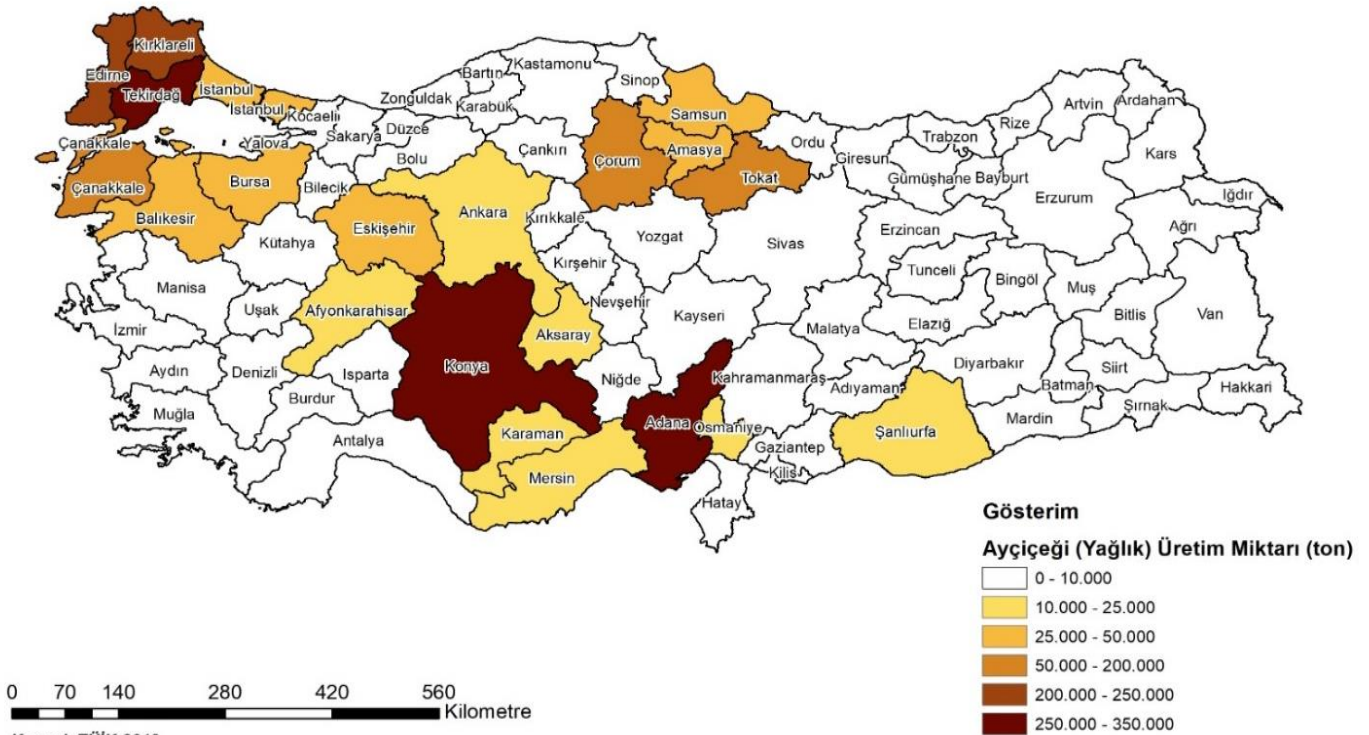
2020/2021 pazarlama yılında Kasım ayında dünya genelinde **2,29 milyon ton** ithalat ve **2,63 milyon ton** ihracat gerçekleşmiştir. Ayçiçeği ihracatında önde gelen ülkeler AB ülkeleri ve Rusya'dır.

TÜRKİYE'DE AYÇİÇEĞİ

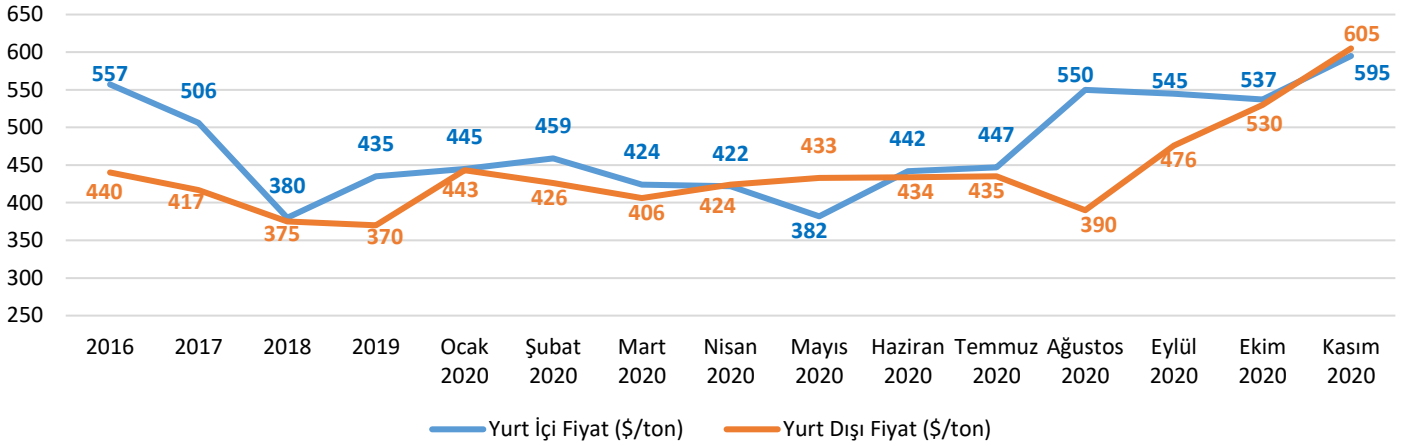

Kaynak: TÜİK

Ülkemiz yağlık ayçiçeği ekiliş alanları 2015 yılında 5,6 milyon dekar iken 2019 yılında **%20 artarak** 6,7 milyon dekara yükselmiştir. Diğer yandan 2015 yılında 1,45 milyon ton olan yağlık ayçiçeği üretimi 2020 yılında yaklaşık **%36 artarak** 1,9 milyon tona ulaşmıştır. TÜİK 2018/2019 pazarlama yılı verilerine göre ayçiçeğinin yeterlilik oranı **%66,4**'tür. Dekara verim ortalaması 2015 yılında 264 kg iken 2019 yılında **%9,4** artarak 289 kg'a yükselmiştir.

Yurt İçi ve Yurt Dışı Fiyatlar

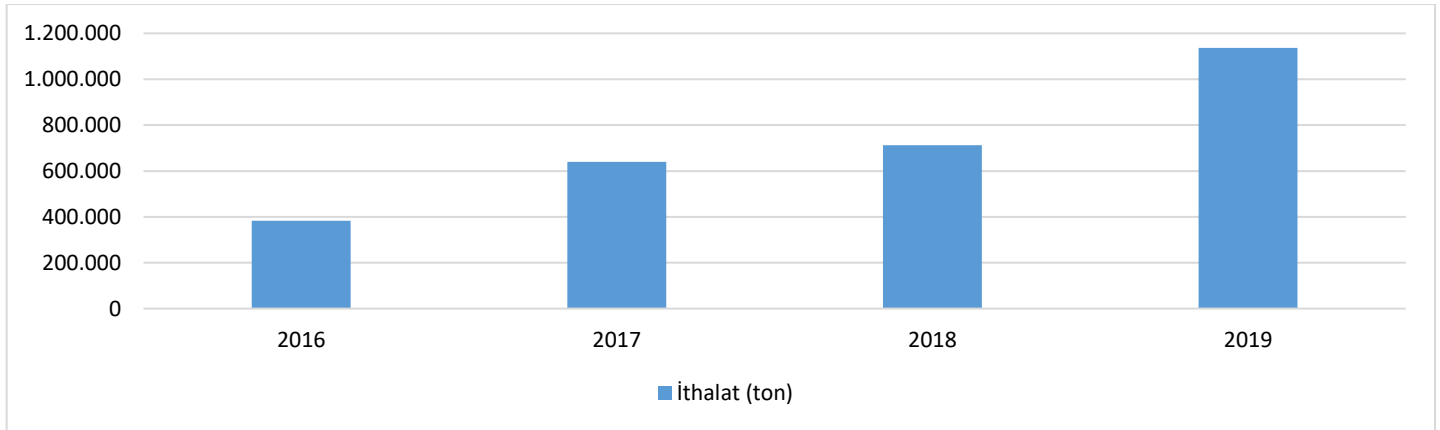

Kaynak: USDA, Edirne Ticaret Borsası, T.C. Merkez Bankası ilgili yıl/ay dolar kuru alınmıştır.

Mayıs, Haziran ve Temmuz aylarında aynı seviyelerde seyreden yurt dışı fiyatları, hasatların sonlanmasıyla birlikte Eylül ayında **476 \$/ton**'a, Ekim ayında **530 \$/ton**'a, Kasım ayında ise **605 \$/ton**'a yükselmiştir.

Yurt içi borsalarda Kasım ayında ortalama **4.660 TL/ton**'dan (**583 \$/ton**) işlem gören ayçiçeği fiyatları, **28 Aralık** tarihi itibarıyla **4.783 TL/ton**'dan (**644 \$/ton**) işlem görmektedir. (Kasım ayı ortalama \$ kuru: 7,99 TL ve 28.12.2020 tarihinde \$ kuru: 7,49 TL)

DIŞ TİCARET

Kaynak: TÜİK, GTİP No: 12060010, 12060091, 12060099

Ülkemiz ithalatı 2020 yılının ilk 10 ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre % 10 azalarak **929 bin tona** düşmüştür.

Ayçiçeği tohumu ithalatımızda 2019 yılında öne çıkan ülkeler Moldova, Romanya ve Rusya olarak öne çıkarken 2020 yılının ilk on ayında ise Rusya, Bulgaristan ve Çin'dir.

DEĐERLENDİRME

- Ülke genelinde hasatlar tamamlanmıştır.
- 25 Kasım 2020** tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan karar ile **30 Haziran 2021** tarihine kadar ham ayçiçeği yağı ithalatında gümrük vergisi oranı %36’dan **%3’e**, toplu konut fonu ise **6 euro/100 kg/net** olacak şekilde düzenlenmiştir. **1 Temmuz 2021** tarihinden itibaren toplu konut fonu oranı **28 euro/100 kg/net** olarak uygulanacaktır.
- Ülkemizde bölgesel olarak sorunlar gözlemlenmiş olsa da verimli bir sezon yaşanmıştır.
- Bu yıl üretici fiyatlarındaki yükseliş ve destek miktarının artırılmış olmasının önümüzdeki yıl ayçiçeği ekiliş alanlarına olumlu olarak yansıtacağı düşünülmektedir.

HAZIRLAYAN

Bitkisel Üretim Genel MüdürlüĐü

Tarla ve Bahçe Bitkieri Daire Başkanlığı

☎ 0 312 258 82 00

✉ urunmasalari@tarimorman.gov.tr